

บทที่ ๒

วิธีทำเป็นงานและวิธีรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรคือนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๑๐ จำนวน ๑๒๐ คน ซึ่งคัดเลือกมาจากนิสิตชั้นปีที่ ๒ ทั้งหมด ๒๒๐ คน (เป็นกลุ่มตัวอย่างประมาณ ๕๕%) กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวเป็นนิสิตที่มีความสัมพันธ์ของการเรียนสูง ๖๐ คน ชาย ๔ คน หญิง ๕๕ คน เป็นนิสิตที่มีความสัมพันธ์ของการเรียนต่ำ ๖๐ คน ชาย ๑๔ คน และหญิง ๔๖ คน เมื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่าง ๑๒๐ คน ตามประเภทวิชา จะได้นิสิตที่เรียนวิชาประเภทวิทยาศาสตร์ ๕๖ คน เป็นชาย ๑๔ คน หญิง ๓๔ คน และได้นิสิตที่เรียนวิชาประเภทอักษรศาสตร์ ๖๔ คน เป็นชาย ๕ คน และหญิง ๕๙ คน

เกณฑ์การเลือกกลุ่มตัวอย่างพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยผลการสอบไล่ปลายปีของทุกวิชา ในปีการศึกษา ๒๕๑๐ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์ของการเรียนสูง มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๓.๕๐ - ๒.๕๐ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์ของการเรียนต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๑.๕๐ - ๒.๐๐ สำหรับกลุ่มที่เลือกเรียนวิชาประเภทวิทยาศาสตร์เป็นกลุ่มที่เรียนวิชาเอกและวิชาโทในแขนงวิทยาศาสตร์ ได้แก่ สถิติศาสตร์ เคมี ชีววิทยา และคณิตศาสตร์ ส่วนกลุ่มที่เลือกเรียนวิชาประเภทอักษรศาสตร์ เป็นกลุ่มที่เรียนวิชาเอกและวิชาโทในแขนงอักษรศาสตร์ ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน และสังคมศึกษา

เครื่องมือที่ใช้

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (The Adjective Check List) ของ Gough และ Heilbrun ^{๑๐} ลักษณะของแบบทดสอบเป็นคำคุณศัพท์ ๓๐๐ คำ ที่แสดงลักษณะนิสัยใจคอ และอารมณ์ของบุคคล ให้อ่านตัวอย่าง เวีกทำเครื่องหมาย ✓ หน้าคำคุณศัพท์ที่อธิบายความเป็นจริงเกี่ยวกับตนเอง โดยไม่จำกัดจำนวน สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองตามแบบสอบถามนี้มี ๒๔ ลักษณะ ผู้วิจัยเลือกขำมาวิเคราะห์เพียง ๒๒ ลักษณะ เพื่อให้สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างและจุดประสงค์ของการวิจัยที่ไม่ได้กำหนดให้มีการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองระหว่างเพศ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหญิงมีจำนวนมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นชายมาก (ประมาณ ๔ : ๑) ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ๒ ลักษณะ ที่ไม่ใหม่ขำมาวิเคราะห์ คือ การป้องกันตนเอง (Defensiveness) และความพร้อมในการแนะแนว (Counseling readiness) ซึ่งทั้ง ๒ ลักษณะนี้มีการให้คะแนนแยกกันตามเพศ

การให้คะแนน คำคุณศัพท์แต่ละคำมีคะแนนให้เป็น + หรือ - หรือไม่มีคะแนนเลย ตาม ๒๒ ลักษณะของความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ในลักษณะหนึ่ง ๆ นั้น คำคุณศัพท์ที่มีคะแนนเป็น + คือคำคุณศัพท์ที่แสดงลักษณะความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองในลักษณะนั้น คำคุณศัพท์ที่มีคะแนน - คือ คำคุณศัพท์ที่แสดงลักษณะตรงกันข้ามกับความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง และคำคุณศัพท์ที่ไม่มีคะแนนคือคำคุณศัพท์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองในลักษณะนั้นๆ คะแนนในแต่ละด้านมี ๒๒ ลักษณะ โคนมาจากถ้อยยาวของคะแนนของคำคุณศัพท์ที่แสดงลักษณะของความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง สมควรมองรวมของคะแนนของคำคุณศัพท์ที่แสดงลักษณะตรงข้ามกับความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ๒๒ ลักษณะ และลักษณะของคนที่ได้คะแนนสูงและต่ำ ^{๑๑} มีดังนี้

^{๑๐} Harrison G. Gough, op. cit.

^{๑๑} Harrison G. Gough and Alfred H. Heilbrun, op. cit., pp. 5-9

ลักษณะที่ ๑ คือ จำนวนคำคุณศัพท์ที่คอยทั้งหมด (Total number of adjectives checked : No. Ckd) ลักษณะคนที่โคละแนบสูง มีแนวโน้มที่จะเป็นคนเจ้าอารมณ์ ชอบบงกช กับ มีสุขภาพอนามัยดี หัวโบราณ กระทือร้อน ไม่ค่อยอดทน เปิดเผย ชอบช่วยเหลือ กระทบกระเจิง ชอบหว่าความอึดอย่างไม่ว่าจะทำ ลักษณะคนที่โคละแนบต่ำ มีแนวโน้มที่จะเป็นคนใจเมตตา ใจดี ระมัดระวังในการแก้ปัญหา บางครั้งไม่ชอบสูงส่งกับใคร มักจะชอบคิดสิ่งใหม่ ๆ แต่ไม่ค่อยจะโง่หัวโตสำเร็จ

ลักษณะที่ ๒ คือ จำนวนคำคุณศัพท์ที่แสดงลักษณะที่ดี (Number of favorable adjectives checked : Fav) ลักษณะคนที่โคละแนบสูง เป็นคนมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะทำดี หัวใจร้อนมีความประหัยใจ มักจะทำงานหนัก มีความพยายาม หึงหาอาศัย ได้ สนุกสนาน มีบิธรรม มีอิริยาดี เกรงเครียด อาจจะชอบไปยุ่งเกี่ยวกับคนอื่นมาก เกือบไป หากความกระทือร้อน อาจจะประพฤติดนินเินเหมาะสม และพยายามทำหน้าที่ของตน ลักษณะคนที่โคละแนบต่ำ เป็นผู้มีความเป็นตัวของตัวเอง เดี่ยวอดทน พลักแถม ท้อรับ รักสนุก วิเริ่มใ้ความคึกและพฤติกรรม มักจะมีความวิตกกังอาจ และจุนงงสงสัย ในตนเอง

ลักษณะที่ ๓ คือ จำนวนคำคุณศัพท์ที่แสดงลักษณะที่ไม่ดี (Number of unfavorable adjectives checked : Unfav) ลักษณะคนที่โคละแนบสูง เป็นคนที่แข็งข้อ ะโธ ไม่มีความระมัดระวัง อดคื และชอบเบาะเบียดจากดาง มีแนวโน้มว่าเป็นผู้ที่ไม่ค่อยเชื่อใคร ว่างสงสัย มีอิริหรืออคความเชื่อและทัศนคติของผู้อื่น ลักษณะคนที่โคละแนบต่ำ เป็นคนสุขุมเยือกเย็น มีใจแข็งเพื่อ มีอิริยาดี รู้จักเอาใจคนอื่น และบางทีอาจจะมีความฉลาดเฉลียว

ลักษณะที่ ๔ คือ ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self - confidence : S-Cfd) คำคุณศัพท์ที่แสดงลักษณะความเชื่อมั่นในตนเอง เช่น ก้าวร้าว (aggressive) มีความคิดแจ่มแจ้ง (clear - thinking) มีความมั่นใจ (confident) มีอำนาจอิทธิพลเหนือผู้อื่น (dominant) กล้าคิดกล้าทำ (enterprising) มีอารมณ์ไหวง่าย (high - strung) ชอบความเป็นอิสระ (independent) พยายามเปิดเผยตรง

ไปตรงมา (outspoken) รักความเจริญก้าวหน้า (progressive) เฉียบแหลม (shrewd) แข็งแรง (strong) ๗ คำคุณศัพท์ที่แสดงลักษณะตรงกันข้ามกันก็ เป็น ถังวณ ชอบคิดหน้าคิดหลัง (cautious) รู้จักยับยั้งอารมณ์ (inhibited) มีความอดทน (patient) ๗ ลักษณะคนที่ได้คะแนนสูง เป็นผู้ที่ขอมยืนยันในความคิดเห็นของตนเอง มีไมตรี ชอบคบตาชมาศ มีความบากบั่น ของการจะทำอะไรให้สำเร็จ หนักไม่ท้อใจเมื่อมีอุปสรรคหรือสิ่งค้าง ๆ มาขัดขวางพยายามสร้างความสำเร็จให้แก่บุคคลอื่น ให้เห็นว่าเป็นคนชอบบังคับคนอื่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง เด็ดเดี่ยว มีความทะเยอทะยาน และชอบขยายโอกาส ลักษณะคนที่ได้คะแนนต่ำ คือ เป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพน้อยกว่า มีความยากลำบากในการจะทำสิ่งค้าง ๆ ชอบอยู่เฉย ๆ และมัก คนอื่นเห็นว่าไม่ชอบแสดงตน ซื่อม อ่อนโยน หมกมุ่นในความคิดและการกระทำ ไว้วางใจ และชอบเก็บตัว

ลักษณะที่ ๕ คือ การบังคับควบคุมตนเอง (Self - control : S - Cn) คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะการบังคับควบคุมตนเอง เช่น มีนโนธรรม (conscientious) ห่วงหาอาสยโต (dependable) ใจดี (good - natured) ขยันหมั่นเพียร (industrious) น่ารัก (pleasant) เก็บตัว (retiring) มีความมั่นคง (stable) มีสุขภาพอนามัยดี (wholesome) ๗ คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะตรงกันข้าม เช่น ชอบผจญภัย (adventurous) ชอบโต้แย้งถกเถียง (argumentative) ไม่เรียบร้อย (disorderly) ใจเร็ว (hasty) แข็งข้อ (rebellious) ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย (spendthrift) ๗ ลักษณะคนที่ได้คะแนนสูงมีแนวโน้มที่จะเป็นคนเคร่งเครียด ควบคุมตนเองได้ สนใจและทำคามหมายและคำสัญญา มุคคนอื่นเห็นว่าเป็นคนขยันทำอะไรได้จริง มีความจริงรักภักดี ลักษณะคนที่ได้คะแนนต่ำ เป็นคนที่ยังไม่ได้รับการศึกษาอบรมเพียงพอ ที่รักไม่รักชอบ ซื่อม ไม่เรียบร้อย รักตนเอง ทำความอารมณ์ เป็นมุคคนน่ารังเกียจ ถืออำนาจเป็นใหญ่ และไม่รู้จักมุค

ลักษณะที่ ๖ คือ การไม่อยู่นิ่ง (Lability : Lab) คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะการไม่อยู่นิ่ง เช่น ชอบผจญภัย (adventurous) เฉลียวฉลาด (clever) เจ้าอารมณ์ (emotional) ง่ายง่าย (excitable) ซื่อม (forgetful) ไม่มีความอดทน (impatient) ทร (mischievous) ๗ คำคุณศัพท์ซึ่งแสดง

ลักษณะตรงกันข้าม เช่น หัวโบราณ (conservative) ชอบความพิธีการของ (formal) ขยันหมั่นเพียร (industrious) เคร่งเครียด (serious) ไม่เห็นแก่ตัว (unselfish) ฯ ในค่านที่ ๖ นี้ แสดงถึงการชอบของญาติ สิ่งใหม่ และดีต่างๆ เห็นในเรื่องการไม่ชอบอยู่บ้าน ความไม่สามารที่จะทนต่อความสม่ำเสมอ และสิ่งที่เป็นกิจวัตร ลักษณะคนที่โคตะแนนสูงในค่านนี้ คือ ทำไปตามใจสมัคร ในค่านที่ไม่ดี คือ คนขี้เกียจ มีอารมณ์โหดร้าย มีความกระวนกระวาย ขี้ตื่นขี้กลัว นอกจากนี้ยังเป็น ผู้ที่ชอบความเปลี่ยนแปลง และประสบการณ์ใหม่ๆ ลักษณะคนที่โคตะแนนต่ำ เป็นคนที่ทำอะไร ขว ชอบทำสิ่งที่เป็นกิจวัตร ชอบวางแผนงาน และทำตามระเบียบแบบแผน มีความคิดเรื่อง ถูกและผิดแน่นอนของไป ต้องการความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความสม่ำเสมอ มุคคอื่นเห็น ว่าเป็นผู้ดีถ้วน รู้จักทำอะไรเป็นระเบียบวิธี มีความหนักแน่น และไม่เป็นคนเจ้าอารมณ์

ลักษณะที่ ๓ คือ การปรับตัวของบุคคล (Personal Adjustment : Per Adj) คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะการปรับตัวของบุคคล เช่น กะทันหัน (alert) สุขุม (calm) มีใจยุติธรรม (fair-minded) มีความจงรักภักดี (loyal) รู้จักทำอะไรเป็น ระเบียบวิธี (organised) ทำอะไรได้จริง (practical) ไวใจคนอื่น (trusting) มีความสามารถรอบคอบ (versatile) มีความอบอุ่นเป็นกันเอง (warm) ฯ คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะตรงกันข้าม เช่น ง่ายเสนาสร้าง (affected) ะไฮ (arrogant) อวดดี (conceited) ไม่มีความพอใจ (dissatisfied) ไม่มีความอดกลั้น (intolerant) มีอารมณ์ขุ่นมัว (moody) อ่อนแอ (weak) ฯ ในค่านที่ ๓ นี้ แสดงถึงทัศนคติต่อชีวิตมากกว่า การไม่มีผู้ติดตามหรือความถึงใจ ลักษณะคนที่ โคตะแนนสูง เป็นคนที่พึ่งพาอาศัยได้ รักสงบ ไวใจคนอื่น มีหัวใจเป็นมิตร ทำอะไรได้จริง มีความจงรักภักดี และมีสุขภาพอนามัยดี มีความสนใจในตนเอง เรือกรรองสิ่งต่างๆ แต่ เพียงเล็กน้อย ปฏิบัติกับคนอื่นด้วยความสุภาพ และจะทำงานเพื่อไปผู้เป้าหมายของเรา มีความสามารถที่จะรัก และทำงาน ลักษณะคนที่โคตะแนนต่ำ เป็นผู้ที่แบ่งกๆ ในสามตาของ ผู้อื่น มีอารมณ์ขุ่นมัว และไม่มีความพอใจ ไม่สูงถึงกับใคร เป็นถึงขอ ชอบบ้องกับตนเอง รู้จักนับขี้ใจารมณ ชอบถล่มออกถล่มใจ ชอบเก็บตัว ไม่มีความเป็นมิตร

ลักษณะที่ ๔ คือ ความซึ่มฤทธิผล (Achievement : Ach) ทำจำกัดความ คือ ความพยายามที่จะให้เป็นที่รู้จัก เพื่อที่จะใช้ใ้ความสำเร็จการเป็นผู้มีความสำคัญในสังคม คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะความซึ่มฤทธิผล เช่น การก้าว (aggressive) มีความทะเยอทะยาน (ambitious) มีความสามารถ (capable) มีมโนธรรม (conscientious) แข็งขัน (energetic) ซึ่มขยันเพียร (industrious) ชอบฉวยโอกาส (opportunistic) ชอบวางแผนงาน (plannful) ๗ คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะตรงกันข้าม เช่น ไม่นับสน (apathetic) ซึ่มง่าย ๆ ไม่คิดคึอน (easygoing) ไม่รับผิดชอบ (irresponsible) เรือบ ๆ ตามสบาย (leisurely) ไม่มีความรับผิดชอบ (abittless) ๗ ลักษณะคนที่ใ้คะแนนสูง เป็นผู้ที่มีสติปัญญาดี พยายามหนัก สนใจในสิ่งทีเกี่ยวกับความสามารถทางสมอง มีความตั้งใจจะทำคึอนและนั้ก็จะประสบความสำเร็จ มีแรงจูงใจทีมาจากภายในเพื่อใ้ใ้ไปถึงจุดมุ่งหมายมากกว่าทีจะเป็นการแข่งขั้กัน ใ้ใจคนอื่น และมองโลกใ้แง่ดี ลักษณะคนที่ใ้คะแนนต่ำ เป็นคนซึ่มขั้ย ไม่แน่ใจว่าจากการทีใ้พยายามจะนำคึอนเองไปเกิดวของกับเรื่องต่าง ๆ แล้วผลทีตามมาจะเป็นอย่างไร ไม่คอยแน่ใจใ้การลงพุดลงแรงของคน นั้แนวใ้เมทีจะเป็นคนชอบเก็บคึว และไม่มีความพอใจใ้สอขายภาพใ้ปัจจุบันของเขา

ลักษณะที่ ๕ คือ การมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Dominance : Dom) คำจำกัดความ คือ การแสวงหาและรักษาใ้ว้ซึ่งบพมาทการเป็นผู้นำใ้กลุ่ม หรือ คังการมีอิทธิพล และความคุมความซึ่มคึ้นของบุคคล คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะการมีอำนาจเหนือผู้อื่น เช่น การก้าว (aggressive) ชอบใ้คณงถกเถียง (argumentative) ใ้้อำนาจเป็นใ้ใหญ่ (autocratic) ชอบใ้เรียกร้อง (demanding) มีอำนาจอิทธิพลเหนือผู้อื่น (dominant) ชอบใ้บังคับคนอื่น (forceful) ใ้ริ้จกคึกริเริ่ม (initiative) ชอบคบหาสมาคม (outgoing) ใ้ริ้จกคึกริ้จกแกมปัญญา (resourceful) แข็งแรง (strong) ๗ คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะตรงกันข้าม เช่น ไม่นับสน (apathetic) อ่อนแอเป็นผู้นำ (effeminate) ใ้ริ้จกขั้ยขั้งอารมณ์ (inhibited) ชอบขอมผู้อื่น (meek) ชอบใ้คึ้นคึว (retiring) ซึ่มอาย (shy) ขอมรับฟังคำแนะนำ (suggestible) ไม่มีความทะเยอทะยาน (unambitious) ลักษณะคนที่ใ้คะแนนสูง

คือคนที่ชอบบังคับคนอื่น มีความตั้งใจเข้มแข็ง เด็ดเดี่ยว มีความภาคภูมิใจ มีความเชื่อมั่น
 ในความสามารถของคนที่จะทำในสิ่งที่ปรารถนา มีพฤติกรรมที่ตรงไปตรงมา ลักษณะคนที่ได้
 คะแนนต่ำ คือคนที่ไม่แน่ใจในตนเอง ไม่สนใจกับการเรียกร้องและท้าทายที่เกิดขึ้นในชีวิต
 อยู่แยกจากคนส่วนรวม นึกเขินงอตามการหมิ่นการเลือกและการตัดสินใจ

ลักษณะที่ ๑๐ คือ ความอดทน (Endurance : End) คำจำกัดความ
 คือ มีความพยายามมากนั้นในการทำงาน คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะความอดทน คือ เด็ด
 เดี่ยว (determined) ขยันหมั่นเพียร (industrious) มีนิสัยเป็นระเบียบ
 (methodical) มีความทุกข์สาหัสมากนั้น (painsaking) มีความอดทน (patient)
 มีความภาคภูมิใจ (persevering) ละเอียดละเอียด (precise) เข้มงวด (rigid)
 เคร่งเครียด (serious) มีความหนักแน่น (steady) ๗ คำคุณศัพท์ซึ่งแสดง
 ลักษณะตรงกันข้าม เช่น ใจลอย (absent-minded) ไม่มีความระมัดระวัง
 (careless) ขอบง่าย ๆ ไม่ดีดัด (easy going) ใจเร็ว (hasty) ทำ
 ความอารมณ์ (impulsive) ไม่เอาจริงเอาจัง (quitting) เผลอเรอ (slipshod) ๗
 ลักษณะคนที่ได้คะแนนสูง คือ คนที่ควบคุมตนเองได้ มีความรับผิดชอบ เจ้าคุณคด ขอบ
 ความจริงและความยุติธรรม หรือสัตย์ ตรงไปตรงมา ลักษณะคนที่ได้คะแนนต่ำ เป็นคนที่
 มีพฤติกรรมและความคิดไม่สม่ำเสมอ ไม่มีความอดทน มีความพยายามหรือความสนใจใน
 สิ่งใดนาน ๆ ไม่ค่อยได้

ลักษณะที่ ๑๑ คือ ความเป็นระเบียบ (Order : Ord) คำจำกัดความ คือ การ
 เน้นเป็นพิเศษในเรื่องความประณีตเรียบร้อย ความเป็นระเบียบ การวางแผนงาน คำคุณ
 ศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะความเป็นระเบียบ เช่น ขอบคึกคักน่าคิดสงสัย (cautious) วั
 โกรธา (conservative) ขอบความมีพิธีการอง (formal) ฟู ๆ (fussy)
 มีเหตุผล (logical) มีนิสัยเป็นระเบียบ (methodical) มีหลักการ (rational)
 เข้มงวด (rigid) ๗ คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะตรงกันข้าม คือ ใจลอย (absent-
 minded) ใจกวนใจ (confused) ไม่เป็นระเบียบ (disorderly) ไม่มีความ
 รับผิดชอบ (shiftless) เป็นตัวถลก (easy) ลักษณะคนที่ได้คะแนนสูง เป็นคนที่มี
 ความจริงใจ หึงสาขาศักดิ์ ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง และทำอะไรไม่ค่อยเป็นธรรมชาติ

ไม่ค่อยแสดงออก ลักษณะคนที่ได้คะแนนต่ำ เป็นผู้ที่อารมณ์จะปฏิบัติวิชาที่ท้อมเร็ว มักทำตามอารมณ์ ชอบความยุ่งยากซับซ้อน และความแปลก ไม่ชอบความซ้ำซากศึกษาค้นคว้าคิดหัด และความตั้งใจทำ

ลักษณะที่ ๒ คือ ความต้องการเข้าใจตนเองและคนอื่น (Intraception : Int) คำจำกัดความ คือ ความพยายามที่จะเข้าใจพฤติกรรมของตนเองหรือของผู้อื่น คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะความต้องการเข้าใจตนเองและคนอื่น เช่น ตื่นตัว (alert) อหิวาทรู้อยากเห็น (curious) ขอบของการขโมย (forlorn) เข้าใจในเหตุการณ์ตรง ๆ โดด (insightful) มีความเป็นผู้ใหญ่ (mature) มีเหตุมีผล (reasonable) ข้างคิด (reflective) มีอารมณ์ไวง่าย (sensitive) คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะตรงกันข้าม เช่น ขอบจับผิด (fault - finding) ไม่สนใจใคร (indifferent) บิดมั่นในความคิดเห็นของตนเอง (opinionated) เอาแต่ใจตนเอง (self - centered) มีความคิดไม่ลึกซึ้ง (shallow) ลักษณะคนที่ได้คะแนนสูง คือ เป็นคนช่างคิด เคียงเคียง มีความสามารถ นิ่งในธรรม มีความรู้สึก มีความสามารถทางสมองที่เป็นแบบ มีความสุขและพอใจจากการใช้ความสามารถนั้น ลักษณะคนที่ได้คะแนนต่ำ อาจจะเป็นผู้ที่มีความสามารถพิเศษ แต่มีแนวโน้มที่จะไขว่ไปไม่เหมาะสม มีท่าทางก้าวร้าว ในสถานการณ์ที่ไม่สามารถหรือไม่เปิดโอกาสให้มีการโต้ตอบโดยตรง ก็มักจะเบี่ยงหรือไม่มีความอดทน เป็นคนขมขื่น ไม่ใช้คนช่างคิด

ลักษณะที่ ๓ คือ ความช่วยเหลือ (Nurturance : Nur) คำจำกัดความ คือ การมีพฤติกรรมในทางช่วยเหลือผู้อื่น ในผู้อื่นโดยปราศจากพฤติกรรมของตน คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะความช่วยเหลือ เช่น น่ารัก (affectionate) เห็นคุณค่า (appreciative) ขอบคิดถึงคนอื่นก่อนตัวเอง (considerate) ให้ความร่วมมือ (cooperative) ไม่ผูกพยาบาท (forgiving) ทำที่เป็นมิตร (friendly) มีความกรุณา (kind) มีความจงรักภักดี (loyal) ใจอ่อน (soft-hearted) มีน้ำใจ (thoughtful) คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะตรงกันข้าม เช่น ไม่สูงส่งกับใคร (aloof) ยะโส (arrogant) รุ้สึกขมขื่น (bitter) ขาเย็น (cold) ไม่น้ำ

ไว้วางใจ (distrustful) โลก (greedy) ทำดีไม่เป็นมิตร (hostile)
 ขอมและโคธาทอง (nagging) เห็นแก่ตัว (selfish) ขมอาฆาตพยาบาท
 (vindictive) ลักษณะคนที่โคตะแนนสูง เป็นคนที่ขอมขยับเหนื่อ แต่บางทีทำดีสูงมาก
 และพำกนใหม่ระเบียบวินัยเกินไป หึงทาอาศัยโคและมีควมกรุณา ลักษณะคนที่โคตะแนน
 คำ คือ เป็นคนขอมสงสัย เจื่อวอดธา หลักแหลม แต่เอาแต่ใจตนเองและให้ความ
 สนใจต่อควมรู้สึกละควมปรารถนาควมต้องการของคนอื่นน้อยไป

ลักษณะที่ ๔ คือ การผูกไมตรี (Affiliation : Aff) คำจำกัด
 ความ คือ ความพยายามแสวงหาและรักษาไว้ซึ่งมิตรภาพ คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะการ
 ผูกไมตรี เช่น ปรับตัวโค (adaptable) งานน่ารัก (attractive) อ่อนน้อมถ่อมตน
 อื่นก่อนตัวเอง (considerate) ให้ความร่วมมือ (cooperative) ใจดี
 (good - natured) มีความกรุณา (kind) มีกิริยาดี (mannerly) น่ารัก
 (pleasant) ขางพูด (talkative) มีความอบอุ่นเป็นกันเอง (warm)
 สำหรับคำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะตรงกันข้ามของคำนี้ไม่มีลักษณะของคนทีโคตะแนนสูง คือ
 คนที่ปรับตัวโค ขอมทำให้คนอื่นมีความพอใจ มีความพะเชอพะยาม สนใจในตำแหน่ง
 อาจมีแนวโน้มที่จะทำให้คนอื่นเสียหาย หรือเชื่อมสัมพันธ์กับคนอื่นเพื่อมีตนเองบรรลุ
 หมายปลายทาง ลักษณะคนที่โคตะแนนคำ เป็นคนซึ่งมีความเป็นกิวของตัวเอง มีความกังวล
 ใจเค็ดเค็ดว มีแนวโน้มที่จะไว้วางใจในคนอื่นน้อย มองโลกในแง่ร้าย ในสถานการณ์
 ที่ต้องมีการตัดสินใจผู้อื่นจะรู้สึกกระวนกระวาย

ลักษณะที่ ๕ คือการคบเพื่อนต่างเพศ (Heterosexuality : Het)
 คำจำกัดความ คือ การคบตาสมาคม ได้รับความพึงพอใจทางอารมณ์ จากการมีความ
 สัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะการคบเพื่อนต่างเพศ เช่น ขอมขยับ
 (adventurous) น่ารัก (affectionate) ตื่นเต้นง่าย (excitable) รัก
 สนุก (pleasure - seeking) ชอบการสมาคม (sociable) มีความอบอุ่น
 เป็นกันเอง (warm) คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะตรงกันข้าม เช่น ไม่สูงชิงขี้โค
 (aloof) ขาขบ (cold) รู้สึกยับยั้งขารมณ์ (inhibited) ไม่เป็นคนเจ้า
 ขารมณ์ (unemotional) ลักษณะคนที่โคตะแนนสูง เป็นคนที่สนใจในเพศตรง

กันข้ามในชีวิตของระเบียบการและปึงรอมตัว เป็นคนเปิดเผย ลักษณะที่ได้คะแนนค่า เป็นคนคิดมากเกินไป มีแนวโน้มที่จะเป็นคนไม่ค่อยจะร่าเริงมีชีวิตชีวา ยับยั้งอารมณ์ คิด อิงยงได้หยุดเสียในการมีความสัมพันธ์กับคนอื่น

ลักษณะที่ ๑๖ คือ การแสดงออก (Exhibition : Exh) คำจำกัดความ คือ การมีพฤติกรรมในทางที่เรียกร้องความสนใจจากคนอื่น คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะการ แสดงออก เช่น ซางเสีเสรง (affected) ยะไฮ (arrogant) ซี้โม (boastful) อวคี้ (conceited) มีอารมณ์ขัน (humorous) สนุกสนานร่าเริง (jolly) ครอบชนหาสมากม (outgoing) ซี้จวค (show-off) ไม่ชอบทำคามระเบียบแบบแผน (unconventional) ๗ คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะตรงกันข้าม เช่น ไม่แบบแธ (apathetic) มีความพิจารณาไตร่ตรอง (discreet) รั้งักยับยั้งอารมณ์ (inhibited) อ่อนโยน (mild) ไว้ตัว (reserved) เงียบเฉย (silent) ขาดความ (timid) ลักษณะคนที่ได้คะแนนสูง เป็นคนที่เอาแต่ใจตนเอง รักตนเอง มีความมั่นใจในตนเอง อารมณ์ร้อน หงุดหงิดง่าย มีแนวโน้มที่จะเป็นคนขมขมดวบโอดสา และชอบจกการ ลักษณะคนที่ได้คะแนนค่า เป็นคนที่ไม่สนใจใคร มีความสงสัยในตนเอง ยับยั้งอารมณ์มากเกินไป ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง หรือก่เลียงสถานการณ์ที่ตนเองแสดงตน

ลักษณะที่ ๑๗ คือ การตั้งตนเอง (Autonomy : Aut) คำจำกัดความ คือ การมีพฤติกรรมที่เป็นอิสระเ็นของตนเอง ไม่ขึ้นกับผู้อื่น คุมค่าทางสังคม และ ความคาดหวังของสังคม คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะการตั้งตนเอง เช่น ครอบจจญกับ (adventurous) กาวราว (aggressive) ไม่สูงส่งกับใคร (aloof) ถืออำนาจเป็นใหญ่ (autocratic) ขอบเขาะแบบดากดาง (cynical) หัวแข็ง (hard-headed) เป็นตัวของตัวเอง (individualistic) บิดกันในความ คิดเห็นของตนเอง (opinionated) มีความเชื่อมั่นในตนเอง (self-confident) ๘ คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะตรงกันข้าม เช่น ขอบคิดหน้าคิดหลัง (cautious) ทำคามระเบียบแบบแผน (conventional) ขอบพึ่งพาอาศัยผู้อื่น (dependent) มีใจเอื้อเอื้อ (obliging) ไม่มีความกล้า (spineless) ขอบรับฟังคำแนะนำ (suggestible) ขาดความ (timid) ๙ ลักษณะคนที่ได้คะแนนสูง เป็นคนที่ชอบ

ตนเอง มีใจเลื้อยเพื่อ นึกถึงคนอื่น มากกว่าความกระตือรือร้น

ลักษณะที่ ๒๐ คือ การขอความช่วยเหลือ (Succorance : Suc) คำจำกัดความ คือ ความต้องการความเห็นอกเห็นใจ ความรัก หรือ การสนับสนุนทางอารมณ์ (emotional support) จากผู้อื่น คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะการขอความช่วยเหลือ เช่น รอมเรียมกรอง (demanding) เจ้าอารมณ์ (emotional) ยังไม่เป็นผู้ใหญ่พอ (immature) เอาแต่ใจตนเอง (self-centered) รอมบวมผู้อื่น (submissive) ๗ คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะตรงกันข้าม เช่น ไม่ยุ่งสิ่งใดใคร (aloof) มีความมั่นใจ (confident) มีอำนาจอิทธิพลเหนือผู้อื่น (dominant) ชอบความเป็นอิสระ (independent) เป็นตัวของตัวเอง (individualistic) ความเป็นผู้ใหญ่ (mature) มีความเชื่อมั่นในตนเอง (self-confident) แข็งแรง (strong) ในด้านที่ ๒๐ นี้ แสดงถึงบุคลิกภาพที่ค่อนข้างว่างใจคนอื่นไม่มีเอ๋เอ๋เหมือนมีความเชื่อในความซื่อสัตย์ความเมตตากรุณาของคนอื่น ลักษณะคนที่โศกแบบสูง เป็นคนที่ชอบพึ่งพาอาศัยผู้อื่น ลยายามแสวงหาความสนับสนุน และคาดหวังว่าจะได้รับความสนับสนุนช่วยเหลือนั้นควบ ลักษณะคนที่โศกแบบต่ำ เป็นคนที่ชอบความเป็นอิสระ รู้จักคิดรู้จักแก้ปัญหา มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความระมัดระวัง มีความเชื่อมั่นว่าตนเองมีคุณค่า และมีความสามารถ

ลักษณะที่ ๒๑ คือ การยอมรับโทษ (Abasement - Aba) คำจำกัดความ คือ การแสดงความรู้สึกต่ำต้อย โดยทางการวิพากษ์วิจารณ์ตนเอง ความรู้สึกผิดหรือการไม่มีประสิทธิภาพทางสังคม (Social impotence) คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะการยอมรับโทษ คือ เป็นกังวล (anxious) ขี้ขลาด (cowardly) พ้อพ้อหวัง (despondent) เศร้า (gloomy) เก็บตัว (retiring) ชอบทำโทษตนเอง (self-punishing) ไม่มีความกล้า (spineless) กลัวขลาด (timid) ๗ คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะตรงกันข้าม เช่น ก้าวร้าว (aggressive) ะโอ (arrogant) ขี้โม้ (boastful) เห็นตนเองเป็นใหญ่ (egotistical) หัวแข็ง (hard-headed) มีความเชื่อมั่นในตนเอง (self-confident) ลักษณะคนที่โศกแบบสูง เป็นคนที่ชอบยอมรับผู้อื่น ไม่ยอมรับแสดงตน อาจมีปัญหาเรื่องการยอมรับตนเอง เห็นว่าตนเองเป็นคนอ่อนแอ ไม่มีคุณค่า

เผชิญโลกด้วยความกังวลใจ และคาดว่าปัญหาต่าง ๆ จะต้องเกิดขึ้น พฤติกรรมจะเข้าไป
 ในทางฆ่าโหมตนเอง อาจจะไม่ป้องกันความวิพากษ์วิจารณ์และการไม่ยอมรับจากคนอื่น
 ลักษณะคนที่โศกณะนต่ำ เป็นคนมองโลกในแง่ดี มีความมั่นใจในตนเอง เป็นคนมีประสิทธิ
 กาศ ไม่เกรงกลัวคนอื่น คนตัวและมีพฤติกรรมของคอบ หากหากเป็นคนกระตือรือร้น
 มีความเชื่อมั่นในตนเอง

ลักษณะที่ ๒๒ คือ การยกย่องผู้อื่น (Deference : Def) คำจำกัดความ
 คือ การแสวงหาและรักษาไว้ซึ่งการมีบทบาทที่มีความสำคัญของตนเอง ในการที่จะมีความสัมพันธ์
 กับคนอื่น คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะการยกย่องผู้อื่น เช่น เห็นคุณค่า (apprecia-
 tive) ในความร่วมมือ (cooperative) สุภาพอ่อนโยน (gentle) มีกิริยา
 ดี (mannerly) มีใจเอื้อเฟื้อ (obliging) ยอมรับฟังคำแนะนำ (suggesti-
 ble) ๗ คำคุณศัพท์ซึ่งแสดงลักษณะตรงกันข้าม เช่น ชอบโต้แย้งถกเถียง (argu-
 mentative) ถืออำนาจเป็นใหญ่ (autocratic) มีอำนาจอิทธิพลเหนือผู้อื่น (do-
 minant) พากามอารมณ์ (impulsive) ยึดมั่นในความคิดเห็นของตนเอง (opin-
 ionated) ๗ ลักษณะคนที่โศกณะนสูง เป็นคนเพิ่มโบราณ หึงหาอาศัยได้ มีความ
 ทากเหิม ไม่ยอมรับตนเอง เกรงกลัวคนอื่น รู้สึกว่าคนต่างสนใจในเรื่องของตน
 ลักษณะคนที่โศกณะนต่ำ เป็นคนที่ แข็งขัน อดทนของ ชอบความเป็นอิสระ ต้องการ
 ความสนใจ ชอบแนะนำคนอื่น ชอบแสดงความคิดเห็นของตน มีความทะเยอทะยาน

การแปลแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้แปลแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (The
 Adjective Check List) เป็นภาษาไทย โดยโครงการทุนการศึกษามหาวิทยาลัยไทย อังกฤษ -
 อังกฤษ และไทยอังกฤษ ได้รับความตรวจแกจากอาจารย์พรสาพทาน แล้วจึงนำไปพิมพ์เพื่อใช้
 เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลต่อไป

การตอบสนองและการหาค่าความเชื่อถือได้

ผู้วิจัยได้ลองสอบแบบสอบถาม The Adjective Check List ที่ได้แปลเป็นภาษาไทยแล้ว กับนิสิตชั้นปีที่ ๔ จำนวน ๒๔ คน เพื่อดูมีคุณภาพก่อนการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง

การหาค่าความเชื่อถือได้ ใช้วิธีทดสอบซ้ำ ๒ ครั้ง (Test - Retest) วนระบบการสอบ ๑ สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างคือนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ ๒ จำนวน ๕๐ คน คำนวณโดยใช้ Phi - coefficient ผลปรากฏว่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามมีค่า .๖๖ ฉะนั้นคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามจุดนี้ก็ให้ความเชื่อมั่นสูงพอสมควร

การรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนนี้ ผู้วิจัยได้คัดออกคะแนนเฉลี่ยผลการศึกษาไล่ปลายปีทุกวิชา ของนิสิตชั้นปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๑๐ จากแบบทะเบียน คณะครุศาสตร์ แล้วนำมาคะแนนเฉลี่ยมาเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย แล้วจัดกลุ่มตัวอย่างออกเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มหนึ่งมีคะแนนเฉลี่ยผลการศึกษาไล่ปลายปีระหว่าง ๑.๕๐ - ๒.๕๐ เป็นกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง มีจำนวน ๒๐ คน (ประมาณ ๒๓ %) ชาย ๕ คน หญิง ๑๕ คน อีกกลุ่มหนึ่งมีคะแนนเฉลี่ยผลการศึกษาไล่ปลายปีระหว่าง ๒.๐๐ - ๓.๐๐ เป็นกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ มีจำนวน ๒๐ คน (ประมาณ ๒๓ %) เป็นชาย ๑๔ คน และหญิง ๖ คน ในจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ๒๐ คนนี้ เมื่อเข้ามาแบ่งตามประเภทวิชาที่เรียน จะได้เป็นนิสิตที่เรียนวิชาประเภทวิทยาศาสตร์ ๕ คน ชาย ๓ คน หญิง ๒ คน และเป็นนิสิตที่เรียนวิชาประเภทอักษรศาสตร์ ๑๕ คน ชาย ๑๑ คน และหญิง ๔ คน

๒. ในการรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองของผู้วิจัยให้นิสิตชั้นปีที่ ๒ ทำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองแล้วเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการวิจัยตามเกณฑ์ที่กล่าวไว้ในข้อ ๑

๑. นำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์เปรียบเทียบ ๒๒ ลักษณะ ของความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง เปรียบเทียบกับระหว่างกลุ่มที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนสูงและกลุ่มที่มีสัมฤทธิผลทางการเรียนต่ำ กลุ่มที่เรียนวิชาประเภทวิทยาศาสตร์และกลุ่มที่เรียนวิชาประเภทอักษรศาสตร์โดยใช้ t - test